

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО
науково-методичною комісією
факультету економіки та управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ ТА НАГЛЯД
підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування

Силабус навчальної дисципліни Банківські операції та нагляд підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 *Фінанси, банківська справа та страхування*, за освітньо-професійною програмою *Фінанси, банківська справа та страхування*.

Розробник: Матвійчук Н.М., доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

Гарант ОПП Наталія ПРОЦЬ

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фінансів протокол № 9 від 24 грудня 2021 р.

Завідувачка кафедри Олена СТАЦУК

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування,	Вибіркова
Кількість годин / кредитів <u>120 / 4</u>	072 Фінанси, банківська справа та страхування, Фінанси, банківська справа та страхування, Бакалавр	Рік навчання 2
		Семестр 2-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 8 год.
		Практичні (семінарські) 10 год. Лабораторні 0 год Індивідуальні 0 год.
Мова навчання		Консультації 10 год.
		Самостійна робота 110 год. Форма контролю: <u>залік</u>
		<u>українська</u>

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП: МАТВІЙЧУК НАТАЛІЯ МИКОЛАЇВНА

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри фінансів

Мобільний телефон: 096-51-37-409

E-mail: matviichuk.nataliia@eenu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Дисципліна «Банківські операції та нагляд» належить до переліку вибірових дисциплін циклу загальної підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою «Фінанси і кредит» та спрямована на набуття знань щодо виконуваних комерційними банками та НБУ операцій.

2. Пререквізити. До дисциплін, вивчення яких передуює дисципліні, належать: «Фінанси», «Гроші та кредит».

3. Постреквізити. До дисциплін, для вивчення яких є обов'язковими знання, здобуті при вивченні цієї дисципліни, належать: «Державний фінансовий контроль», «Фінансовий ринок», «Банківський менеджмент», «Національний банк та монетарна політика».

4. Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета – формування у студентів теоретичних знань про здійснювані комерційними банками операції та практичних навичок здійснення деяких банківських операцій.

5. Основними завданнями вивчення дисципліни «Банківські операції та нагляд» є: вивчення структури і методів проведення банківських операцій і надання банківських послуг, набуття загальної уяви щодо змісту основних банківських операцій та банківського нагляду.

Після завершення вивчення дисципліни студенти **зможуть**:

- знати законодавчу та нормативну базу, що регламентує банківську діяльність;
- знати економічний зміст та механізми здійснення банківських операцій та надання банківських послуг;
- розуміти принципи, методи та інструменти нагляду за діяльністю комерційних банків з боку НБУ.

6. Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких студент набуде в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі банківської справи або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фінансового регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері банківської справи.

Програмні результати

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. банківської системи.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

7. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Лаб.	Конс.	Сам.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Банківські операції							
Тема 1. Депозитні операції комерційних банків	10	1	-	-	1	8	
Тема 2. Запозичені ресурси банків та їх формування	11	1	1	-	1	8	
Тема 3. Кредитні операції банків	11	1	1	-	1	8	О, Т, РЗ (5 б)
Тема 4. Розрахунково-касові	11	1	1	-	1	8	

операції							
Тема 5. Операції комерційних банків з цінними паперами.	10	1	-	-	1	8	
Тема 6. Інвестиційні банківські операції.	10	1	-	-	1	8	
Тема 7. Валютні операції банків	10		1	-	1	8	О, Т, РЗ (5 б)
Тема 8. Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні.	10	-	1	-	1	8	О, Т, РЗ (5 б)
Тема 9. Онлайн-банкінг	10	-	1	-	1	8	О, Т, РЗ, ТР (5 б)
Разом за модулем 1	75	6	6	-	9	72	20 балів
Змістовий модуль 2. Банківський нагляд							
Тема 10. Банківське регулювання	12	1	1	-	1	9	О, Т, РЗ (5 б)
Тема 11. Банківський нагляд	11	1	1	-	-	9	О, Т, РЗ (5 б)
Тема 12. Регулювання готівкового грошового обігу	11	-	1	-	-	10	О, Т, РЗ (5 б)
Тема 13. Валютне регулювання і контроль	11	-	1	-	-	10	О, Т, РЗ (5 б)
Разом за модулем 2	45	2	4	-	1	38	20 балів
Модульні контрольні роботи							МКР № 1 (1-9 теми) – 40 балів МКР 2 (10-13 теми) – 20 балів
Всього годин/Балів	120	8	10/40	-	10	110	40

Форма контролю*: О – опитування; Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до модульного контрольного оцінювання, опрацюванні лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, питань, винесених на самостійне вивчення і розв’язування задач.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов’язані заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Через об’єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom за погодженням із керівником курсу. Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов’язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними роботами. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення

ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування чи нижчої оцінки залежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Пропущені заняття відпрацьовуються у визначений викладачем час без зниження оцінки. Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки є можливість отримати бали на іспиті.

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах.

Наприклад, сертифікат, одержаний за результатами проходження курсів «Просто про гроші», «Основи фінансів та інвестицій» (https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:PUMB+SM101+2021_T1/about, https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2/about) може бути зараховано як 5 балів з 1-9 тем на вибір.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Поточне оцінювання	40
Модульна контрольна робота 1 (теми 1–9) – терміни, відкриті питання і задачі	40
Модульна контрольна робота 2 (теми 10–13) – терміни, відкриті питання і задачі	20
Залік (теми 1–13) – тести, відкриті питання і задачі	60
Форма контролю	залік

Форми поточного та підсумкового контролю: усне опитування (експрес-опитування), тести, розв'язування практичних задач, модульний контроль, підсумковий контроль у формі заліку.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з курсу визначається так: кількості балів за поточне оцінювання – 40 балів; модульні контрольні роботи – 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написавши підсумковий тест тощо).

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	

82 – 89	Зараховано
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Банківські операції: навч. посіб. Н. І. Демчук, О. В. Довгаль, Ю. П. Владика. Дніпро: Пороги, 2017. 461 с.
2. Банківські операції / Михайловська І. М., Олійник А. В.: навч. посібник. Львів «Магнолія 2006», 2017. 648 с.
3. Банківська система: підручник / О. М. Тридід, Б. В. Самородов, І. М. Вядрова та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 536 с.
4. Банківська система: навч. посіб. / О. І. Береславська, М. О. Кужелєв, Л. А. Ключко, О. В. Пернарівський та ін. / за заг. редакцією О.І. Береславської. Ірпінь, УДФСУ. 2018. 486 с.
5. Банківські операції : підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; за заг. ред. А. М. Мороза. [3-тє вид., перероб. і доп.]. К.: КНЕУ, 2018. 608 с.
7. Банківські операції : підручник / О. В. Дзюблюк, Я. І. Чайковський, Н. Д. Галапуп та ін.; за ред. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2019. 696 с.

Додаткова

1. Варцаба В. І., Заславська О. І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 364 с.
2. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт. кол.; К., 2019. 272 с.
3. Єпіфанов А. О. Операції комерційних банків: навч. посіб. К. : Ліра-К, 2015. 523 с.
4. Юнацький М. О. Центральний банк та грошово-кредитна політика: Опорний конспект лекцій. ДонНУЕТ ім. М. ТуганБарановського, 2018. 305 с
5. Реверчук С. К. Банківська система: навч. підручник. Львів «Магнолія 2006», 2017. 400 с.

Інтернет-ресурси

1. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України № 368 від 28.08.2001 р. URL: <http://zakon.nau.ua>.
2. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик – менеджменту в банках України: Постанова НБУ № 361 від 02.08.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04#Text>
3. Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи: постанова

Національного банку від 17 вересня 2015 року № 615. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15>

4. Про банки і банківську діяльність: Закон України № 2121-III від 07.12.00 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

5. Про Національний банк України : закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=3&nreg=679-14>.